

TTB2023-49 Veileder for kommuneoverlegefunksjonen

Helse- og omsorgsdepartementet ber Helsedirektoratet, i samarbeid med Folkehelseinstituttet, KS, Legeforeningen og eventuelt pasient- og brukerorganisasjoner og andre relevante aktører, om å **utarbeide en nasjonal veileder for håndtering av kommunenes samfunnsmedisinske oppgaver og for kommuneoverlegens oppgaver og funksjon.**

Veilederen skal utarbeides innenfor gjeldende rett, herunder helse- og omsorgstjenesteloven og forskrift om ledelse- og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. Veilederen skal rettes mot kommuner, og formålet skal være å tydeliggjøre og styrke kommuneoverlege-funksjonen gjennom å:

'1. Gi en oversikt over kommuneoverlegens oppgaver etter lov og forskrift og beskrive hvilke oppgaver utover dette som bør eller kan tillegges kommuneoverlege-funksjonen. Det bør skilles mellom:

1.
  - a. Myndighet
  - b. Medisinskfaglig rådgivning
  - c. Administrasjon og ledelse

Veilederen må også skille mellom hvilket ansvar som ligger til kommuneoverlegen og hos kommunens øverste ledelse.

2. Utarbeide råd om hvordan kommunene kan sørge for at oppgaver identifisert i pkt. 1 kan gjennomføres i både normalsituasjon og beredskapssituasjoner av ulik karakter. Rådene skal blant annet omtale:

- Eksempler på hensiktsmessig organisatorisk plassering av kommuneoverlegefunksjonen
- Ivaretagelse av samfunnsmedisinske vurderinger i kommunale planprosesser, herunder samfunnsplanlegging, og i saksbehandling
- Hvilken kompetanse og kapasitet som er nødvendig for å håndtere oppgavene i kommuneoverlegefunksjonen. Direktoratet bes også om å se hen til arbeidet med bemanningsverktøy for helsestasjons- og skolehelsetjenesten. I råd om bemanning for beredskap skal det ses hen til SFS 2305.
- Hvordan kommunen kan legge til rette for kontinuerlig samfunnsmedisinsk beredskap
- Hvordan kommunen kan sørge for tilstrekkelig og sikker tilgang til helsedata som kommuneoverlegen trenger for å utføre sine oppgaver, og for digitale løsninger som oppfyller krav til personvern og informasjonssikkerhet.

3. Utarbeide råd om hvordan interkommunalt samarbeid kan gjennomføres for å blant annet legge til rette for å:

- Ivaretagelse av kommuneoverlegens oppgaver
- Sikre kompetanse og godt fagmiljø
- Sikre kontinuitet og tilgjengelighet
- Samarbeid om tverrfaglig folkehelsearbeid

Rådene/veilederen skal inneholde konkrete forslag/maler til samarbeidsavtaler for interkommunalt samarbeid.

Departementet ber videre Helsedirektoratet om å:

A. Beskrive hvilken samfunnsmedisinsk kompetanse kommunen bør ha for å ivareta oppgavene som er beskrevet i veilederen. Beskrivelsen kan også legge til grunn rapportene fra koronakommisjonen, koronautvalget og helsepersonellkommisjonen. Det skal også beskrives hvilke oppgaver etter lov eller forskrift som kan delegeres og til hvem det kan delegeres til, herunder hvilke oppgaver som kan utføres av andre yrkesgrupper.

B. Foreslå endringer i lov og forskrift som er aktuelle for å legge til rette for å innhente og benytte kommuneoverlegens medisinskfaglige vurderinger og råd i kommunens saksbehandling, spesielt med tanke på at behandling av saker som omfatter flere sektorer er i tråd med kravet om samfunnsmedisinsk kompetanse og forsvarlig saksbehandling.

Foreslått frist: 01.06.2024

Ansvarlig avdeling i HOD: FHA